

Ընտրողների ցուցակներում ընդգրկվելը ընտրելու իրավունքի իրականացման պայմաններից մեկն է:

ԸՆՏՐՈՂՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԻ ԿԱԶՄԵԼԸ ԵՎ ԿԱՐԵԼԸ

Հայաստանի Հանրապետության ընտրողների ցուցակում ընդգրկվում են 18 տարին լրացած ՀՀ քաղաքացիները: Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ համայնքի ընտրողների ցուցակում ընդգրկվում են նաև համապատասխան համայնքում առնվազն մեկ տարվա հաշվառում ունեցող և փաստացի բնակվող բոլոր անձինք:

ՀՀ ընտրողների ցուցակը կազմում և վարում է քաղաքացիների՝ ըստ բնակության վայրի հաշվառումն իրականացնող ՀՀ կառավարությանն առընթեր ոստիկանությունը:

Ընտրողների ցուցակը մշտապես վարվող փաստաթուղթ է, որի համար պատասխանատու է ոստիկանությունը:

Ոստիկանությունը ընտրողների ցուցակը կազմում և վարում է ըստ մարզերի և համայնքների՝ որպես մեկ միասնական ցուցակ, այն է՝ ՀՀ ընտրողների ռեգիստր (ընտրողների ազգային գրանցամատյան):

Ոստիկանությունից բացի, ընտրողների ցուցակներ են կազմում նաև որոշ այլ մարմիններ՝ հետևյալ դեպքերում.

Կալանքի տակ պահելու լիազորություն ունեցող հաստատությունները՝ կալանքի տակ գտնվող ընտրողների ցուցակները,

ՀՀ զինվորական մասերի ղեկավարները՝ համապատասխան զորամասի ընտրողների (զորամասերի տեղակայման տարածքում բնակվող զինծառայողներ, նրանց ընտանիքների՝ ընտրելու իրավունք ունեցող անդամներ, վարժական հավաքներ անցնող քաղաքացիներ) ցուցակները:

Ընտրողների ցուցակում ընդգրկվում են ընտրելու իրավունք ունեցող անձինք:

Նույն անձը կարող է ընդգրկվել միայն մեկ համայնքի ընտրողների ցուցակում և միայն մեկ անգամ:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐԱՊԵՍ ԿԱՄ ՄՇՏԱՊԵՍ ԲՆԱԿՎՈՂ ԵՎ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ ՉՈՒՆԵՑՈՂ, ԻՍԿ ՀԱՄԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԵՊՔՈՒՄ ՆԱԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ՀԱՇՎԱՌՎԱԾ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻՆ ԸՆՏՐՈՂՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

Տվյալ համայնքում ժամանակավորապես կամ մշտապես բնակվող և հաշվառում չունեցող քաղաքացիներն ընտրողների ցուցակում ընդգրկվում են ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու վերաբերյալ հայտ ներկայացնելու դեպքում:

Քաղաքացիներն ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու վերաբերյալ հայտը պետք է ներկայացնեն ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և հրավերների վարչություն կամ ոստիկանության համապատասխան բաժնի (բաժանմունքի) անձնագրային ծառայություն՝ **քվեարկության օրվանից առնվազն 5 օր առաջ:**

Հայտին կից ներկայացվում է տեղեկանք բնակության վայրի մասին:

Բազմաբնակարան բնակելի շենքում բնակվելու դեպքում բնակության վայրի մասին տեղեկանքը տրվում է համատիրությունից կամ բնակչահագործման գրասենյակից:

Սեփականության իրավունքով անհատ քաղաքացիներին պատկանող սեփական տներում բնակվելու դեպքում տեղեկանքը տրվում է թաղային լիազորից, իսկ այլ դեպքերում՝ բնակության վայրի մասին տեղեկանք տալու լիազորություն ունեցող մարմնի կամ անձի կողմից:

Համապետական ընտրությունների դեպքում համայնքի ընտրողների ցուցակում կարող են ընդգրկվել նաև այլ համայնքում հաշվառված քաղաքացիներ:

Այս դեպքում քաղաքացին գրավոր դիմում է ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և հրավերների վարչություն կամ ոստիկանության համապատասխան բաժնի (բաժանմունքի) անձնագրային ծառայություն՝ իրեն ըստ հաշվառման վայրի ընտրողների ցուցակից հանելու համար:

Հաշվառման վայրի ընտրողների ցուցակում ընդգրկված չլինելու մասին տեղեկանքը քաղաքացուն տրվում է դիմելուց հետո՝ **երկօրյա ժամկետում:**

Տեղեկանքը ստանալուց հետո, բայց **ոչ ուշ, քան քվեարկության օրվանից 5 օր առաջ**, քաղաքացին դիմում է ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և հրավերների վարչություն կամ ոստիկանության հա-

մապատասխան բաժնի (բաժանմունքի) անձնագրային ծառայություն՝ իրեն այլ համայնքի ընտրողների ցուցակում ընդգրկելու համար:

Քաղաքացուն, իր դիմումի համաձայն այլ համայնքի ընտրողների ցուցակում ընդգրկելուց հետո նրան տրվում է տեղեկանք ըստ հաշվառման վայրի ընտրողների ցուցակից հանված լինելու և այդ համայնքի ընտրողների ցուցակում ընդգրկված լինելու մասին: Այդ տեղեկանքը քաղաքացին ներկայացնում է համապատասխան տեղամասային ընտրական հանձնաժողով՝ քվեարկությանը մասնակցելու համար:

ԸՆՏՐՈՂՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԻ ՄԱՏՉԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ընտրողների ցուցակը ազատ է ծանոթության համար: Բացառություն են կազմում միայն զինվորական մասերում, կալանքի տակ պահելու հիմնարկներում կազմվող և ընտրողների ստորագրած ցուցակները: Ընտրողների կողմից ստորագրված ցուցակները հրապարակման ենթակա չեն, դրանցից պատճեններ չեն հանվում:

ՀՀ ընտրողների ցուցակը համընդհանուր ծանոթացման համար տեղադրված է Ինտերնետում՝ ՀՀ Ոստիկանության www.police.am կայքում, ինչպես նաև ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի www.elections.am կայքի <http://www.elections.am/vibori/search.php> էջում:

Յուրաքանչյուր ոք և կուսակցություն իրավունք ունի ՀՀ ոստիկանությունից կամ նրա ստորաբաժանումներից էլեկտրոնային կրիչով կամ թղթային տարբերակով ստանալու ընտրողների ցուցակները՝ դիմելուց հետո եռօրյա ժամկետում՝ ՀՀ կառավարության սահմանած վճարով:

Ընտրողների ցուցակները քվեարկությունից 40 օր առաջ, իսկ ընտրողների ցուցակի վերջնական օրինակը, այդ թվում՝ լրացուցիչ ցուցակները՝ քվեարկության օրվանից 2 օր առաջ փակցվում են տեղամասային կենտրոնում՝ բոլորի համար տեսանելի տեղում:

ԸՆՏՐՈՂՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԻ ԱՆՃՏՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՃՇՏԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

Տեղամասային կենտրոնում ընտրողների ցուցակների հետ պարտադիր փակցվում է նաև տեղեկանք՝ այդ ցուցակներում անճշտությունների վերաբերյալ դիմումներ տալու ժամկետների, տեղի, դրանց քննարկման կարգի, ժամանակի և պայմանների մասին:

Յուրաքանչյուր ոք իրավունք ունի քվեարկության օրվանից **մինչև 7 օր** առաջ ընտրողների ցուցակներում տեղ գտած անճշտությունները վերացնելու, իրեն ընտրողների ցուցակում ընդգրկելու կամ ընտրողների ցուցակից հանելու մասին դիմում ներկայացնելու համայնքի ղեկավարին, իսկ քվեարկության օրվանից ոչ ուշ, քան **մինչև 5 օր** առաջ՝ նաև ոստիկանության կամ նրա համապատասխան ստորաբաժանման ղեկավարին:

Համայնքի ղեկավարը դիմումը ստանալուց հետո՝ **2 օրվա ընթացքում**, դիմումը և նրան կից՝ հարցի վերաբերյալ իր կարծիքը ներկայացնում է ոստիկանության համապատասխան ստորաբաժանման ղեկավարին, որը դիմումը ստանալուց հետո՝ **մեկ օրվա ընթացքում**, օրենքով սահմանված բավարար հիմքերի առկայության դեպքում, ընտրողների ցուցակում կատարում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կամ ուղղումներ՝ այդ մասին գրավոր տեղեկացնելով դիմողին:

Ընտրողների ցուցակներում անճշտությունների վերաբերյալ վեճերը կարող են բողոքարկվել առաջին ատյանի դատարան: Դատարանը եռօրյա ժամկետում կայացնում է վճիռ, որը վերջնական է և բողոքարկման ենթակա չէ:

Քվեարկությանը նախորդող հինգ օրվա ընթացքում և քվեարկության օրը ընտրողների ցուցակներում տեղ գտած անճշտությունները վերացնելու, ցուցակներում ընդգրկվելու մասին դիմումների վերաբերյալ վճիռները կայացվում են այն ժամկետներում, որ ընտրողը հնարավորություն ունենա մասնակցելու քվեարկությանը:

Քվեարկությանը նախորդող հինգ օրվա ընթացքում և քվեարկության օրը ընտրողների ցուցակներում ընդգրկվելու մասին կայացված վճիռների հիման վրա ընտրողների ցուցակներում լրացումներ կատարում է համապատասխան տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը՝ քվեարկության օրը՝ լրացուցիչ ցուցակներ կազմելու միջոցով:

Ընտրական հանձնաժողովներն իրավունք չունեն սեփական նախաձեռնությամբ որևէ փոփոխություն՝ ճշտում կամ լրացում կատարելու ընտրողների ցուցակներում, այդ թվում՝ լրացուցիչ ցուցակներում:

Ընտրությունների վերաբերյալ ՀՀ օրենսդրության, այդ թվում՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի (ԿԸՀ) որոշումների մասին տեղեկատվություն կարելի է ստանալ ԿԸՀ-ի պաշտոնական վեբ կայքում՝ www.elections.am:

ԿԸՀ-ի հասցեն է՝ Գևորգ Քոչարի փողոց, 21ա, հեռ.՝ (374 10) 543523, էլ. փոստ՝ cec@intergalaxy.am:

*Լրացուցիչ տեղեկություններ, ինչպես նաև ընտրությունների հարցերով անվճար իրավաբանական օգնություն ստանալու համար, (նաև 2007թ.-ի մայիսի 12-ին), կարող եք դիմել **Հայաստանի երիտասարդ իրավաբանների ասոցիացիային** հետևյալ հասցեներով՝*

- ք. Երևան, Նալբանդյան 7, բն. 2, հեռ.՝ (374 10) 540199, ֆաքս՝ (374 10) 580299, էլ. փոստ՝ ayla@ayla.am,
 - ք. Գյումրի, Տիգրան Մեծի պողոտա 1, բն. 2, հեռ.՝ (374 312) 23812, ֆաքս՝ (374 312) 38236 էլ. փոստ՝ gyumri@ayla.am,
 - ք. Կապան, Ա. Մանուկյան 1, բն. 72, հեռ./ֆաքս՝ (374 285) 62511, էլ. փոստ՝ kapan@ayla.am,
 - ք. Վանաձոր, Վարդանանց 82, բն. 1, հեռ./ֆաքս՝ (374 322) 22317, էլ. փոստ՝ vanadzor@ayla.am,
 - ք. Իջևան, Սահմանադրության հրապարակ 1, Մարզպետարանի շենք, հեռ./ֆաքս՝ (374 263) 32499, էլ. փոստ՝ ijevan@ayla.am,
 - ք. Գավառ, Մարզպետարանի շենք, հեռ./ֆաքս՝ (374 264) 25503, էլ. փոստ՝ gavar@ayla.am,
 - ք. Գորիս, Մաշտոցի 3, հեռ./ֆաքս՝ (374 284) 25861, էլ. փոստ՝ goris@ayla.am:
- Կարող եք այցելել նաև ՀԵԻԱ վեբ կայք՝ www.ayla.am:

Սույն տեղեկատվական թերթիկը պատրաստվել և հրատարակվել է Վրաստանում և Հայաստանում Նիդեռլանդների Թագավորության դեսպանատան Մատրա ԿԱՊ փոքր դրամաշնորհների ծրագրի կողմից տրամադրված միջոցների հաշվին, Հայաստանի երիտասարդ իրավաբանների ասոցիացիայի կողմից իրականացվող «Ընտրական իրավունքների իրազեկության և պաշտպանության քարտզարչավ» ծրագրի շրջանակներում:

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ - 2007Թ.

ԸՆՏՐՈՂՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԸ, ԴՐԱՆՑ ԱՆՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

Սույն տեղեկատվական թերթիկը տեղեկություններ է պարունակում ընտրողների ցուցակների կազմման և վարման, հաշվառում չունեցող անձանց ցուցակներում ընդգրկվելու կարգի, ընտրողների ցուցակների մատչելիության, ինչպես նաև ընտրողների ցուցակների անճշտությունները ճշտելու կարգի վերաբերյալ:

ԵՄՈՂ ՎԻՂՂԻԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿԻ ԾՐԱԳ